

28.10.2025 оқу жылындағы І-тоқсан ӘБ отырысы

Тақырыбы: Айтылым мақсаттарына сай тапсырмалар құрастыру ресурстары

Мақсаты: Сабак барысында айтылым
дағдысының оқу мақсатына жету жолында
тапсырмаларды сандық ресурстарды қолданып,
құрастырудың тиімді жолдары

Дайындаған ӘБ Т2 жетекшісі: Шайсултанова С.К. • ӘБ Т1 жетекшісі: Темиржанова М.А.

Тілдік дағдыларды дамыту: айтылым дағдысы.

01

Айтылым дағдысының ерекшеліктері. Сөйлесім түрлері: монолог, диалог.

02

Айтылымды меңгертуді анықтайтын факторлар. Тілдік кедергі: лингвистикалық және психологиялық кедергілер және оны жеңу жолдары.

03

Айтылым бастауыш білім беру деңгейіндегі жетекші құзыреттілік ретінде. Бастауыш білім беру деңгейінде айтылым дағдысы бойынша оқу мақсаттарының жүйесі

04

Негізгі орта, жалпы орта білім беру деңгейінде айтылым дағдысын дамыту. Негізгі орта, жалпы орта білім беру деңгейінде айтылым дағдысы бойынша оқу мақсаттарының жүйесі.

Топтық талқылау.

«Мен оқушыларымның
айтылым дағдысын
қалай дамытамын?»

АЙТЫЛЫМ -

- тілдік төрт дағдының бірі және продуктивті дағдылар қатарына жатады, мұнда тілді қабылдап үйренуден гөрі оны қолдану, сөйлеу көрініс табады;
- өзге адамдармен қарым-қатынасқа түсу барысында ойды жеткізу үшін тілдік бірліктер қолданылады;
- екі немесе одан да көп адамның адамзатқа немесе қоршаған әлемде болып жатқан жағдайларға қатысты идея алмасып, өзара талқылауы;
- ақпаратты жасау, қабылдау және өңдеуді қамтитын интербелсенді процесс.

АЙТЫЛЫМНЫҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

АЙТЫЛЫМДЫ
ЫНТАЛАНДЫРУ

БЕЛСЕНДІ
АЙТЫЛЫМ

АЙТЫЛЫМНЫҢ
МАҚСАТҚА
БАҒЫТТАЛУЫ

АЙТЫЛЫМНЫҢ
ІС-ӘРКЕТПЕН
БАЙЛАНЫСЫ

АЙТЫЛЫМНЫҢ
ОЙЛАУДЫҢ
КОММУНИКАТИВТІК
ҚЫЗМЕТІМЕН
БАЙЛАНЫСЫ

АЙТЫЛЫМНЫҢ
ЖЕКЕ ТҰЛҒАЛЫҚ
ҚАСИЕТТЕРМЕН
БАЙЛАНЫСЫ

АЙТЫЛЫМНЫҢ
ЖАҒДАЯТҚА
БАҒЫТТАЛУЫ

АЙТЫЛЫМНЫҢ
ЭВРИСТИКАЛЫҒЫ

ДЕРБЕС АЙТЫЛЫМ

АЙТЫЛЫМ
ҚАРҚЫНЫ

СӨЙЛЕСУ БАРЫСЫНДА ЖИІ ҚОЛДАНЫЛАТЫН ӘРЕКЕТТЕР

1. Сөздерді
дыбыстау

2. Сұрақтарға жауап
беру

3. Интонацияны
қолдану

4. Бір нәрсені
түсінбеген жағдайда
түсіндіріп беруді өтіну

5. Сөйлеген сөзін
бақылау және өзін-өзі
түзетіп отыру

6. Пікірталасқа
қатысу

7. Сөйлеу
барысында қажетті
стильді қолдану

8. Диалогқа қатысу
(әңгімеге араласу)

9. Адамдармен
сәлемдесу

10. Сөйлеу сөзін
жоспарлау
(презентация жасау
барысында)

11. Ым -ишара,
мимиканы қолдану

12. Ақпаратты
сұрау немесе айту

13. Грамматикалық
тұлғаларды қолдану

14. Сөз және
сөйлем екпінін
қолдану

15. Сөйлеуші сөзін
аяқтаған кезде,
кезек алып сөз
бастау

16. Оқиғаларды
баяндап беру

17. Тілді сауатты
қолдану

18. Сөйлемді қайта
құрастыру
(перифраз), яғни
бірнәрсені айтып
берудің басқа жолын
қарастыру.

19. Сөйлеушінің
сөзін бөлу

20. Сөйлеу
барысында кідіріс
жасап отыру

Монолог– сөйлеуші өз ойын бір, бірнеше адамға, көпшілікке немесе өзіне арнап айтатын ауызша сөйлеу әрекеті

Диалог - екі немесе бірнеше адамның кезектесіп сөйлесуі арқылы пікір алмасатын ауызекі сөйлеу түрі

Полилог – үш немесе одан да көп адамдардың сөйлесуі

**Айтылым дағдысы
бойынша
САНДЫҚ
ТЕХНОЛОГИЯЛАР**

Заманауи мұғалімнің – цифрлық құралдары

https://youtu.be/8iBW_yyX2D8

<https://youtu.be/lsJJEh-xUDY>

<https://youtu.be/O3oZZkXwbTE>

<https://youtu.be/BrCNx6ly5ek>

<https://youtu.be/3przl3ZIDns>

<https://youtu.be/KC2rqrUHMWg>

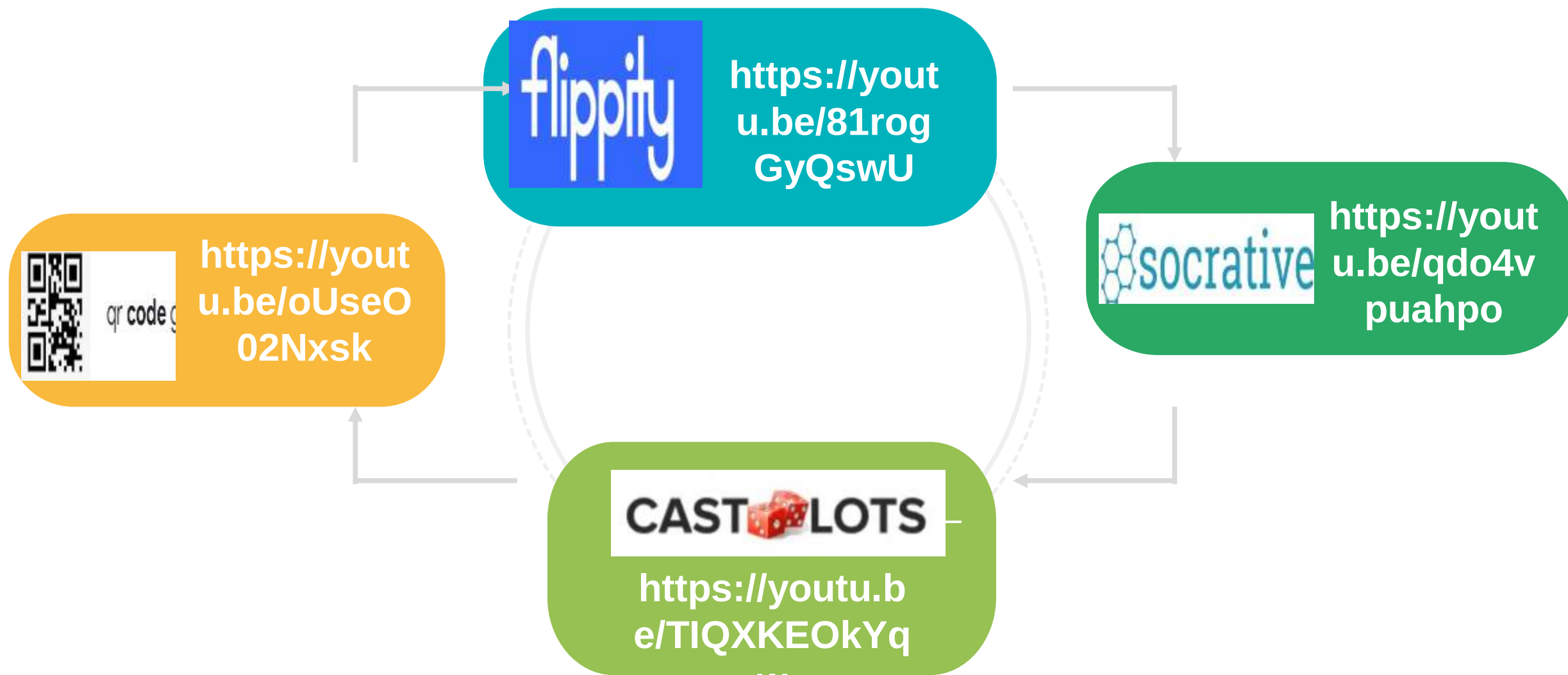

<https://youtu.be/VNiAu0gSM>

<https://youtu.be/5Kjr9jgm-uw>

ТОПҚА БӨЛУ ИНТЕРНЕТ РЕСУРСТАРЫ

КЕРІ БАЙЛАНЫС

интернет ресурстары

[https://youtu.b
e/A-
ADh5CVbCw](https://youtu.be/A-ADh5CVbCw)

[https://youtu.b
e/jGaJalfDVP4](https://youtu.be/jGaJalfDVP4)

[https://padlet.c
om/mausipaer
zhan/i2xcq3b1
ofu7scio](https://padlet.com/mausipazhan/i2xcq3b1ofu7scio)

[https://youtu.b
e/AH2vW9KfK
6M](https://youtu.be/AH2vW9KfK6M)

ОНЛАЙН ТАҚТАЛАР

https://youtu.be/k_g_VZI-u14

<https://youtu.be/eMt4QDgQeS>

Learning
Apps.org

<https://youtu.be/B-3xIkrG9eM>

<https://youtu.be/qXLH5Tewe0M>

<https://youtu.be/qXLH5Tewe0M>

ПАЗЛ, КРОССВОРД, РЕБУС ҚҰРУ РЕСУРСТАРЫ

<https://youtu.be/UBYMz7agDzQ>

<https://youtu.be/HyUpETyUWQ8>

<https://youtu.be/EyQscY0Psi4>

<https://youtu.be/OY0Z0Ajsea0>

1 топ- wordwall.net

«Менің мектебім»

Тірек сөздерді дұрыс қолданып, иллюстрацияларды сипаттау.

Суретпен жұмыс

Тірек сөздер: Орталықта орналасқан мектеп, менің үйіме жақын, жаңа мектеп, мектеп ауласы, би үйірмесі, дене шынықтыру сабағы, оқу кабинеттері, мектебім әдемі.

<https://wordwall.net/ru/resource/59362833/1-%d1%82%d0%b0%d0%bf%d1%81%d1%8b%d1%80%d0%bc%d0%b0%d1%81%d1%8b-%d0%bc%d0%b5%d0%bd%d1%96%d2%a3-%d0%bc%d0%b5%d0%ba%d1%82%d0%b5%d0%b1%d1%96%d0%bc>

2 топ- [canva.com](https://www.canva.com/)

2-тапсырмасы: Өтебай Тұрманжанов «Қарлығаш» әңгімесі
тірек сөздерге сүйеніп, сюжетті суреттердің желісі бойынша рөлге
еніп әңгіме құрастыру

Комикс:

Тірек сөздер: Биік жар, қарлығаштың ұясы, жылан өрмелейді, қарлығаш
көмек іздейді, қарлығаш пен көкек, қарлығаш пен қарға, шарасыздан Дәуітке
келген қарлығаш, қарлығаш пен Дәуіт достығы, жыланды
жеңген Дәуіт

<https://www.canva.com/>

3 топ- canva.com

3-тапсырма: Диалог «Еліміздегі киелі жерлер» «сөйлеуші → тыңдаушы»
позицияларын еркін ауыстыру

Жағдаят: Қызықты демалыс басталды. Құрбыңмен еліміздің киелі жерлеріне саяхат жасау үшін туристік фирмаға келдіңдер.

Еліміздің киелі жерлері туралы ақпарат алу үшін туристік фирманың маманымен диалог құрастыр.

(Қазақстан картасы 3д)

<https://www.canva.com/>

4 топ- joyteka.com

4 тапсырма: (Tik-Tok, YouTube) Коммуникативтік жағдаяттарға байланысты сөйлеу этикеті формаларын дұрыс қолдана отырып, қазақтың белгілі ақыны, қоғам қайраткері М.Шахановтан сұхбат алып видеоны осы платформаға салыңыз

Сөйлеу этикет формалары:

1. Сөз мәнері
2. Сенімді және еркін жауап беру
3. Орфоэпиялық нормаларды сақтау
6. Визуалды материалдар арқылы тілді дамыту

[LearningApps.org](https://joyteka.com/100319650)

<https://joyteka.com/100319650>

Кері байланыс-

<https://padlet.com/mausipaerzhan/i2xcq3b1ofu7scio>